הלכה · משנה תורה · מפרשים · יד איתן · ספר שופטים

יד איתן על משנה תורה, הלכות סנהדרין והעונשין המסורין להם

רבי אברהם משכיל לאיתן

ספריית אור ברסלב · or-breslev.co.il

יד איתן על משנה תורה, הלכות סנהדרין והעונשין המסורין להם

רבי אברהם משכיל לאיתן

מקור הטקסט: ספריא · רישיון: לפי המהדורה: נחלת הכלל או Creative Commons

התכנים שלפניכם נאספו, מוינו, סוננו ונערכו בעמל רב ובמסירות על ידי צוות פרויקט 'אוצריא' (otzaria.org).

לקריאה באתר, עם המפרשים והמקורות ליד כל שורה: https://or-breslev.co.il/library/יד-איתן-על-משנה-תורה-הלכות-סנהדרין-והעונשין-המסורין-להם/
הקובץ נוצר ב־21 בנובמבר 2026 מגרסה 39-202611200317v של הספרייה.

תוכן העניינים

פרק י 4
הלכה ה 4
פרק יא 4
הלכה ד 4
פרק יב 4
הלכה ג 4
פרק יד 4
הלכה ב 4
פרק טז 5
הלכה ד 5
פרק יח 5
הלכה ב 5
פרק יט 5
הלכה ב 5
הלכה ד 5

פרק י

הלכה ה

שנים שאמרו טעם אחד אפי' משני מקראות אין נמנין אלא אחד. עיין בכ"מ, והש"ך בח"מ סי' כ"ה ס"ק י"ט הקשה עליו ועי"ש דכתב דתיבת אפילו הוא ט"ס אלא דדוקא משני מקראות אינן נמנין אלא אחד:

פרק יא

הלכה ד

אחד דיני נפשות ואחד דיני מלקיות ואחד דיני גלות העשרה דינין אלו שוין בהן. עי' בכ"מ שנדחק והוא מבואר להדיא בסוגיא דסנהדרין (דף ל"ג ע"ב) חייבי גלות מנין אתיא רוצח רוצח חייבי מלקיות מנין אתיא רשע רשע:

פרק יב

הלכה ג

אפילו היו מאה עדים בודקין כ"א ואחד בדרישה וחקירה. הכ"מ לא הראה מקורו. ונראה שיצא זה לרבינו מדתנן בפרק ארבע מיתות (סנהדרין דף נ"ו) גבי מגדף והשלישי אומר אף אני כמוהו ואמר עלה בגמרא (דף ס') סתמא כר"ע דמקיש שלשה עדים לשנים ופירש"י הילכך בדקינן ליה בהדייהו דאי מתזם או מתכחש מבטלין לסהדותייהו וא"כ מבואר דכל העדים צריכין דו"ח מטעם זה דשמא יוזם אחד מהן ויתבטלו כולן. ועי' בח"מ סי' כ"ח ס"י דמשמע דגם בדיני ממונות צריכין דו"ח כשאמר אף אני כמוהו:

פרק יד

הלכה ב

אין רשות למלך להרוג באחת מהן אלא בסייף בלבד. הכס"מ לא הראה מקורו והוא בתוספתא סוף פרק ט' דסנהדרין ארבע מיתות נמסרו לב"ד והרשות לא ניתן לה אלא סייף בלבד. והטעם מבואר מדברי המ"ר ס"פ ויקרא אמר ר' יצחק מלך כשהוא משביע את לגיונותיו אינו משביען אלא בסייף כלומר כל העובר על התנאים הללו יהא הסייף הזה עובר על צוארו:

פרק טז

הלכה ד

אין אדם לוקה אלא בעדים והתראה כו' והתראת ספק שמה התראה. מדלא כתב כך רק כאן גבי מלקות ולא גבי מיתה משמע דשם לא סגי בהתראת ספק וכ"כ בשו"ת נו"ב והבאתיו בהלכות שבועות. ובזה נסתלקה השגת ס' קול הרמ"ז ע"ד התוי"ט פ"ב דמכות משנה ה' ממ"ש רבינו כאן:

פרק יח

הלכה ב

כל לאו שאין בו מעשה אין לוקין עליו חוץ מנשבע ומימר כו'. מה שדקדק כאן הלח"מ כתבתי ליישב בריש הל' תמורה בס"ד:

פרק יט

הלכה ב

מחוייב מיתה בידי שמים כו' זר שאוכל תרומה גדולה בין טהורה ובין טמאה. ועי' בלח"מ שכתב טעם מסברא לדעת רבינו דמחייב מיתה לזר אף בתרומה טמאה אע"ג דגבי כהן לא מחייב כשאכל טמאה בטומאת הגוף אבל אין לו ראיה לזה. ועי' מה שכתבתי בזה בספרי משכיל לאיתן בפסחים (דף ל"ב) ושוב ראיתי הדבר מבואר בתוספתא דתרומות פ"ו והובא בירושלמי פ"ב דביכורים וכ"מ בירושלמי פ"ה דתרומות ובתוספתא דזבחים פי"ב:

הלכה ד

חללה שאכלה תרומה. המשנה למלך בהל' מעילה פ"א ה"ז הקשה על דברי רבינו אלו שכתב חללה שאכלה תרומה בכלל הלוקין ואמאי לא אמר שהיא במיתה משום דאהדרה קרא לאיסורא דוכל זר לא יאכל קודש. ונראה שנמשך אחר ס' החינוך סי' ר"פ. אבל אינו מחוור דהאי לאו זרה מעיקרא היא כדאמר בפ"ק דכריתות ולא גרעה מבת כהן שנשאת לישראל דלא אמרינן דאהדרה וכדמוכח ביבמות (דף ס"ח). ושוב ראיתי שכ"כ גם המשנה למלך עצמו בספרו פרשת דרכים ובנ"ב מ"ת חלק אה"ע סימן כ"ז כתב דנבעלה לפסול איתא מיתה אפי' לרבנן דפליגי אדר"מ בתרומות גבי חומש וצ"ע: